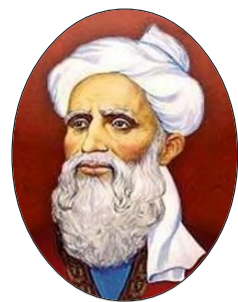

АНВОРИ ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Наширияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.anvor.tj **№5 (306) 22-юми апрели соли 2020, чоршанбе (оғози нашр: соли 1994)**

СУХАНРОНӢ ДАР ИҶЛОСИЯИ НАХУСТИНИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАЪВАТИ ШАШУМ

17.04.2020 16:15, шаҳри Душанбе
Муҳтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ҳамаи шуморо ба муносибати интихоб ва таъин гардиданатон ба мақоми аъзои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон табрик намуда, ба шумо дар иҷрои салоҳияти пурмасъулияташон барору комёбиҳо орзу менамоем.

Ҳамчунин, Рустами Эмомалӣро ба муносибати Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Аҳмадзода Раҷаббой ва Файзов Ёдгор Доёровичро ба ҳайси муовини аввал ва муовини Раиси Маҷлиси миллӣ интихоб шуданашон табрик гуфта, ба онҳо низ барори қор меҳоҳам.

Маҷлиси миллӣ ҳамчун мақоми олии намоёндагӣ ва қонунгузори кишвар бо истифода аз салоҳияти конститусионии худ қонунҳои қабулкардаи

Маҷлиси намоёндагонро баррасӣ ва ҷонибдорӣ карда, дар роҳи рушди низоми ҳуқуқии кишвар ва таҳкими қонуният саҳми назаррас мегузорад.

Аъзои Маҷлиси миллии даъвати нав шахсиятҳои арзанда, соҳиби донишу таҷрибаи кофӣ ва фарҳанги баланди сиёсӣ мебошанд.

Бовар дорам, ки онҳо бо сафарбар намудани нерӯи зеҳнӣ ва донишу таҷрибаи худ дар рушди низоми қонунгузорӣ, боз ҳам беҳтар намудани сифати қонунҳо, таҳкими заминаҳои ҳуқуқии давлат ва ҷомеа нақши назаррас мекӯзанд.

Бахусус, меҳоҳам таъкид наоям, ки аъзои Маҷлиси миллӣ бояд бо истифода аз ваколати конститусионии худ ҳамчун субъектҳои ташаббуси қонунгузорӣ ба таҳияи қонунҳо диққати махсус зоҳир наоянд.

Онҳо бояд қонунро таҳия ва пешниҳод наоянд, ки ба таҳкими истиқлолият, рушди соҳаҳои иқтисодиву иҷтимоии кишвар ва густариши муносибатҳои бозорӣ, аз ҷумла пешрафти соҳибдорӣ, беҳдошти соҳаҳои маориф ва тандурустӣ, истифодаи самараноқу сарфақоронаи замин ва дигар боғиҳои табиӣ, таъмини волоияти қонун, пешгирии ҷинояткорӣ ва баланд бардоштани сатҳи зиндагии мардум равона шуда бошанд.

Бо ин мақсад, аъзои Маҷлиси миллӣ бояд бо дигар субъектҳои ҳуқуқӣ ташаббуси қонунгузорӣ ва мақомоти татбиқкунандаи ҳуқуқ, муассисаҳои илмиву таҳқиқотӣ ва мутахассисону коршиносон ҳамкориҳои густурда дошта бошанд. Қонунҳо дар чунин сурат санҷидаву пухта таҳия ва қабул гардида, ба ҷомеа ва давлат манфиати бештар меоранд.

Қонунҳо, ҳамчунин, бояд бо дарназардошти стратегияву барномаҳо ва ҳадафҳои ояндаи рушди давлати миллӣ, пайванди ноғуастани он бо ҷомеаи ҷаҳонӣ ва таҳкими заминаҳои рушди ҷомеаи шаҳрвандӣ таҳия карда шаванд.

Муҳтарам аъзои Маҷлиси миллӣ! Татбиқи бевоситаи меъёрҳои Конститутсия ва қонунҳо, ҳифзи асосҳои конститусионӣ, тамомияти арзии Тоҷикистон, таҳкими пояҳои истиқлолияти давлатӣ, ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон, рушди ҳамаи соҳаҳои ҳаёти кишвар ва беҳдошти сатҳи зиндагии мардум меҳ-

Идомааш дар саҳ. 2-3

НАЗАРЕ БА МАКТАБИ РОҲБАРИИ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН

С. 9

ҶОИИ 1-УМ ДАР ОЗМУНИ "САӢРИ ГУЛИ ЛОЛА"

С. 8

ДАР ҶОПОН МУАЛЛИМРО НОСАЗО ГУФТАН ГУНОҶ АСТ!

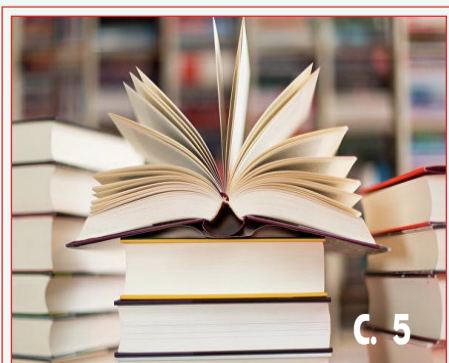
С. 4

БАЪДИ 60-СОЛАГӢ ЧӢ ГУНА БОЯД ЗИСТ?

С. 7

АГАР АЗ ЗУЛОЛИ ҲАҚИҚАТ ҚАТРАЕ МЕНӢШИДЕМ...

С. 5

ҲАРФИ ДОНИШЧӢ

С. 12-13

ҶАРО ҚИСМЕ АЗ ҶАВОНОН АЗ ХИЗМАТИ АРТИШ МЕГУРЕЗАНД?

С. 6

СУХАНРОНӢ ДАР ИҶЛОСИЯИ НАХУСТИНИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАЪВАТИ ШАШУМ

вари асосии сиёсати давлати Тоҷикистон ҳамчун давлати демокративу ҳуқуқбунёд ва дунявӣ иҷтимоӣ мебошад.

Дар натиҷаи амалӣ гардонидани ин сиёсати созанда мо тавонистем бо истифода аз имкониятҳои мавҷуда чандин консепсия ва стратегияву барномаҳои давлатиро таҳия ва роҳандозӣ намоем ва бо ин роҳ иқтисодии кишварро аз таъсири бӯҳрони молиявии ҷаҳонӣ ва дигар зуҳуроти номатлуби дохилӣ берунӣ эмин дорем.

Бо татбиқи ин сиёсат мо давлат ва ҷомеаро ба самти рушди устувору бонизом равона сохта, ба дастовардҳои назаррасии сиёсату иқтисодӣ ва иҷтимоиву фарҳангӣ ноил гардидем.

Ман андешаҳои худро вобаста ба дастовардҳои солҳои соҳибистиқлолӣ ва роҳҳои пешрафти ояндаи кишвар дар Паём ба Маҷлиси Олӣ изҳор намуда, барои расидан ба ҳадафҳои созанда дар назди ҷамаи шаҳаҳои ҳокимияти давлатӣ, аз ҷумла Ҳукумати мамлакат, вазорату идораҳо, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва роҳбарони ташкилоту идораҳо ва вазифаҳои мушаххас гузоштам.

Дар баробари ин, барои боз ҳам афзун намудани дастовардҳо ва ноил шудан ба ҳадафҳои олии миллӣ давлатӣ дар баробари тадбирҳои сиёсату иқтисодӣ ва иҷтимоиву фарҳангӣ ҳарчи бештар тақвӣят додани заминаҳои қонунгузорӣ омилӣ муҳим ба шумор меравад.

Зеро қонун воситаи танзимкунандаи муносибатҳои ҷамъиятӣ, аз ҷумла муносибатҳои иқтисодиву иҷтимоӣ ва сиёсату фарҳангӣ мебошад.

Аз ин рӯ, аъзои Маҷлиси миллиро зарур аст, ки ҳангоми қабули қарорҳо ва таҳияву ҷонибдорӣ кардани қонунҳои заминаҳои иқтисодӣ, иҷтимоиву фарҳангӣ ва самаранокӣ онҳоро дар рушди шаҳру ноҳияҳо, шаҳраку деҳот ва беҳдошти зиндагии мардум ҳаматарафа омӯзанд ва дар ин раванд, зарурат, аҳамият ва сатҳу сифати амалишавии онҳоро низ аз мадди назар дур насозанд.

Ҳамчунин, хотирнишон месозам, ки ҳар яки шумо роҳбарӣ ин ё он сохтору мақомоти давлатӣ, яъне хизматчи давлатӣ мебошед.

Аз ин лиҳоз, шумо бояд, пеш аз ҳама, вазифаҳои хизмати худро дар сатҳи баланд иҷро карда, ба давлат ва халқи Тоҷикистон содиқона хизмат намоед.

Имрӯз ҷомеаи ҷаҳонӣ дар ҳолати бисёр печидаву нугувор ва душвору хатарзо қарор дорад.

Мушкилоти глобалӣ, аз ҷумла тағй-

иребӣи иқлим ва оқибатҳои вазнини он, ҷангу низоъҳои қавмиву мазҳабӣ ва амалҳои террористиву экстремистӣ дар минтақаҳои мухталифи сайёра торафт бештар доман густурда, ба амнияти оромӣ ва суботи сиёсату иқтисодии кишварҳо хатар эҷод мекунанд.

Идома пайдо кардани чунин вазъият метавонад ба аҳли башар, бахусус, барои кишварҳои рӯ ба инкишоф пайомадҳои нохуши ҷиддӣ ба бор оварад.

Ман андешаҳои худро доир ба ин мушкилоти минтақа ва ҷаҳон борҳо, аз ҷумла аз минбарҳои баланди ҷаҳонӣ ва чорабиниҳои сатҳи гуногун баён кардам ва ҷомеаи ҷаҳониро ба кӯшишҳои дастҷамъона барои истодагарӣ дар рӯ ба рӯи ин хатарҳои инсонӣ даъват намудам.

Ҳамватанони азиз!

Муҳтарам аъзои Маҷлиси милли!

Бо истифода аз фурсат, зарур мешуморам, ки таваҷҷуҳи шумо ва кулли сокинони кишварро ба як масъалаи бисёр ҳам муҳими рӯз ҷалб намоям.

Пайдо шудану босуръат паҳн гардидани вабои коронавирус вазъӣ бе ин ҳам мураккаби ҷаҳонро боз ҳам мураккабу печида гардонидаст.

Ин беморӣ ба кишварҳои хурду бузурги олам ва ҳатто давлатҳои аз лиҳози техникӣ технологӣ пешрафта зиёни сахти ҷонибу молӣ расонида, имрӯзҳо боиси нигаронии ҷиддии ҷомеаи ҷаҳонӣ гардидааст.

Вазъият ба дараҷае нигаронкунанда аст, ки Президенти Иёлоти Муттаҳидаи Амрико Доналд Трамп дар ҳамаи 50 штати кишвари худ, яъне дар тамоми қаламрави мамлакат низоми "фоҷиа ё бадбахтии бузург" эълон кард.

Ҳукумати кишвар аз огози сар зада ни ин вабо тамоми тадбирҳои пешгирикунандаро андешид, то ки он дар кишвари мо паҳн нагардад ва ба мардуми мо сироят накунад.

Бо истифода аз тамоми захираву имкониятҳо мо ба масъалаи ҳифзи саломати мардуми худ эътибори аввалиндача медиҳем. Масалан, дар доираи нақшаи корҳои созандагӣ ба ифтихори сисолагии истиқлолияти давлатӣ тайи солҳои 2018-2019 ва семоҳаи аввали соли ҷорӣ 253 муассисаи нави тандурустӣ бунёд ва 466 муассиса таъмиру таҷдид гардида, илова бар ин, то ҷашни бузурги миллиамон бунёди боз 163 муассисаи тандурустӣ ва таъмиру азнавсозии 125 муассиса ба анҷом расонида мешавад.

Зарур аст, ки иншооти зикршуда ба хотири пешгирӣ кардани ҳама гуна бемориҳо, дар навбати аввал, бемориҳои сироятӣ ва ҳимояи ҳарчи бехтари тан-

дурустии аҳолии кишвар самаранок истифода карда шавад.

Шумо, аъзои Маҷлиси милли ва дигар ниҳодҳои давлативу ғайриҳукумати зарур аст, ки дар ин лаҳзаҳои бисёр ҳассос ҳамкориҳои худро бо Ҳукумати мамлакат дар самти беҳдошти вазъӣ ҷомеа ва пешгирӣ кардани паҳншавии ин беморӣ мустақкам намоед ва дар доираи имкониятҳои худ чораҳои зарурӣ андешед.

Махсусан, аъзои Маҷлиси милли, ки роҳбарии вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо ва муассисаву корхонаҳоро ба уҳда доранд, бояд дар ин самт тамоми имконоту воситаҳоро истифода намоянд.

Мо умед дорем, ки кишварҳои ҷаҳон дар ҳамбастагӣ бар зидди ин вабо истодагарӣ мекунанд ва дар роҳи ба эътидол овардани вазъӣ беҳдоштӣ тандурустии аҳли башар комёб мегарданд.

Ҳоло бемории коронавирус дар беш аз 200 кишвари дунё паҳн гардидааст.

Мо набояд аз ин, ки чунин беморӣ дар кишвари мо вуҷуд надорад, хушҳоливу хурсандӣ кунем. Мо набояд тамошобини рӯзҳои сахти дигарон бошем.

Баръакс, мо бояд ба он омода бошем, ки чунин озмоиши тақдир ё лаҳзаҳои душвор метавонанд дар кишвари мо низ ба вуҷуд оянд.

Аз ин лиҳоз, мо ҳамчун миллати бостониву соҳибфарҳанг бо мардумони мамолҳои дунё, хусусан, ҳамсояҳои наздики худ эҳсоси ҳамдардӣ дошта бошем ва дар доираи имкон ба онҳо дастгириву кумак расонем.

Як нуктаи бисёр муҳимро хотирнишон менамоям, ки авзои ҷомеаи ҷаҳонӣ ҳам бо сабаби бӯҳрони шади сиёсӣ ва иқтисодиву молиявӣ ва ҳам аз нигоҳи амниятиву бехатарии ҳар як давлат ва шаҳрвандони он аз огози ҳазораи нав ва махсусан, аз ибтидои соли 2020 нисбат ба давраи Ҷанги дуҷуми ҷаҳонӣ рӯз ба рӯз вазнину хатарноктар гардида истодааст.

Дар чунин шароит мо бояд беш аз ҳар вақти дигар сарҷамъу муттаҳид бошем, содиқонаву софдилона ва поквичдонона заҳмат кашем, садоқату ҷавонмардӣ ва ҷоннисорӣ худро нисбат ба Ватан, давлат ва халқамон исбот намоем, меҳру муҳаббати инсониро фаромӯш насозем ва нисбат ба якдигар ғамхору меҳрубон бошем.

Ба ятимону маъҷубон, оилаҳои камбизоат ва дигар шахсонӣ муҳтоҷ ёрмандӣ кунем ва бовар дошта бошем, ки ин рӯзҳо низ мисли давраҳои аз ин вазнинтар ҳатман мегузаранд.

Ҳамчунин, мардуми мо бояд як масъаларо хуб дарк намоянд, ки Тоҷикистон кишвари аграрӣ, яъне кишоварзӣ аст ва фаровонии маҳсулоти ғизоӣ ва дастурхони пури ҳар як оила аз заҳмати шабонарӯзии ҷамаи сокинони мамлакат, бахусус, кишоварзон дар ин рӯзҳои баҳорӣ вобаста мебошад.

Ба ёд биёрем давраи Ҷанги дуҷуми ҷаҳонро.

Падару бобоёни мову шумо, дар шароите, ки техникаи кишоварзӣ вуҷуд надост, бо даст киштукар карда, ҳам оилаи худашонро бо нон таъмин мекарданд ва ҳам ба ҷабҳаи ҷанг даҳҳо ҳазор тонна маводи ғизоӣ мефиристонданд.

Чунки вазъият ҳаминро талаб мекард. Имрӯз ҳам чунин вазъият ба

миён омадааст.

Яъне имрӯз мо бояд заҳмат кашеда, худамонро бо маводи ғизоӣ таъмин намоем.

Такроран хотирнишон месозам, ки имрӯз ҳатто кишварҳои аз лиҳози иқтисодиву технологӣ пешрафта, ғайр аз талафоти ҷонӣ, ба хисороти бузурги молиявӣ, яъне бӯҳрони шади молиявӣ иқтисодӣ гирифта шуда истодаанд.

Иқтидору имкониятҳои иқтисодиву истеҳсолии мо, албатта, ба пояи онҳо нест, чунки мо захираҳои калони нафту газ надорем.

Бинобар ин, мо бояд ба таҳлука наафтем, ба воҳима дода нашавем, баръакс, босабру таҳаммул бошем, фидокорона ва аҳлона кор кунем, заҳмат кашем, кишту кори баҳориро сари вақт ва босифат анҷом диҳем, зеро бори дигар таъкид месозам, ки таъминоти ҳар як оила ва сатҳи зиндагиву рӯзгори сокинон бевосита аз заҳмати ҳаррӯзаи худамон вобаста аст.

Мо бояд маданияти заминдориро ба таври қатъӣ баланд бардорем, яъне муносибати худро нисбат ба замин, об ва дигар захираҳои табиӣ кишварамон куллан тағйир диҳем, ба холӣ мондани заминҳои қорам роҳ надидем, аз ҳар як ваҷаб замин, аз ҷумла қитъаҳои замини наздиҳавлиги самаранок истифода карда, аз заминҳои обӣ гирифтани се ва ҳатто чор ҳосил, яъне кишти такрориро васеъ ҷорӣ кунем ва ҳарчи бештар маҳсулот истеҳсол намоем.

Дар солҳои бисёр душвори 90-ум, ки ба мардуми мо гуруснагӣ таҳдиди воқеӣ дошт, бо фармонҳои Президентӣ мамлакат аввал моҳи октябри соли 1995-ум 50 ҳазор гектар ва бори дуҷум моҳи декабри соли 1997-ум 25 ҳазор гектар замин ба сокинони кишвар тақсим карда дода шуд.

Ин заминҳо, ки онҳоро ҳоло халқ "замини Президентӣ" меномад, сабаб шуданд, ки мардуми Тоҷикистон аз гуруснагӣ раҳо ёбанд.

Мушоҳидаву таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки дар бисёр ҷойҳои заминҳои Президентӣ ва наздиҳавлиги солҳои дароз бекор мемонанд. Ин нишонаи фориғболӣ ва ношукрифт.

Ҳол он ки аз чунин заминҳо барои таъмин намудани оилаи худ картошка ва дигар навъи зироатҳо, яъне маҳсулоти ғизоӣ гирифтани мумкин аст.

Дар ин раванд, бисёр зарур аст, ки ба масъалаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ, тавассути бунёди коргоҳу корхонаҳои нав суръат бахшидан ба рушди саноати сабук ва хӯрокворӣ, таъсиси гармхонаву сардхонаҳо барои истеҳсол ва захираи меваву сабзавот эътибори аввалиндарача ва доимӣ диҳем.

Имрӯз дар минтақаҳои ҷануби кишвар, яъне вилояти Хатлон сабзавоти барвақтӣ, аз ҷумла пиёз пухта расидааст.

Мо бояд ба кишоварзон дар ҷамъовариҳои ҳосил, таъмини бозори истеҳсолӣ, пеш аз ҳама, бозори дохилӣ бо сабзавоти аз лиҳози экологӣ тоза ва содироти он кумак расонем.

Дар иҷрои ин корҳо ҷамаи мо - роҳбарону маъсулони зинаҳои гуногуни давлатӣ, сарфи назар аз он ки дар қадом вазифа кор мекунем ва тамоми хизматчиёни давлатӣ масъулияти шахсӣ дорем.

Соҳибкорони бонангу номуси мо низ

СУХАНРОНИИ ДАР ИҚЛОСИЯИ НАХУСТИНИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАЪВАТИ ШАШУМ

бояд дар бобати ташкили коргоҳу корхонаҳои истеҳсоли, барои ҳамватанонамон муҳайё кардани ҷойҳои нави корӣ, истеҳсоли ҳарчи бештари молу маҳсулот ва дар навбати аввал маводи физӣ, таъминоти бозори дохилӣ бо молу маҳсулоти истеҳсоли ватанӣ ва афзоиш додани ҳаҷми содирот мисли ҳарвақта ташаббускор ва пешсафу намуна бошанд.

Дар ин раванд ҳамаи мо бояд як масъалаи бисёр муҳимро дар назар дошта бошем, ки солҳои 2020 - 2021 аз лиҳози иқтисодӣ ва молиявӣ даврани ниҳоят мураккаб мешаванд.

Ҳамватанони азиз!

Ҳамаи мо ҷашни Наврӯзи байналмилалиро дар тамоми шаҳру ноҳияҳо таҷлил кардем.

Акнун зарур аст, ки ҳар рӯзи мусоиди баҳорро самаранок истифода карда, раванди созандагиву бунёдкорӣ, кишти баҳорӣ ва дигар корҳои кишоварзиро вусъат бахшем.

Фаромӯш набояд кард, ки агар мо ба тарсу ҳарос ва воҳимаю таҳлука афтода, кор накунем, вазъияти худамонро боз ҳам вазнин мекунем ва талафоту зиёни чунин кор аз хисороти бемории коронавирус бештар хоҳад шуд.

Яъне зарари тарсу воҳима аз ҳар ҷиҳат аз ҳуди беморӣ зиёдтар шуда, боиси ба вучуд омадани қаҳттиву қиматӣ ва наҳс мегардад.

Ба ҷойи воҳимаю таҳлука мо бояд эҳтиёт бошем ва ба масъалаи тозагиву қоидаҳои беҳдошти ҷиддӣ муносибат намоем.

Тибқи маълумоти охирином оморӣ дар дунё дар ду моҳи охири соли ҷорӣ аз оғози саршавии бемории коронавирус беш аз 144 ҳазор нафар, шамолхӯрӣ қариб 70 ҳазор, табларза зиёда аз 140 ҳазор, дар натиҷаи худкушӣ беш 153 ҳазор, садамаҳои нақлиётӣ 193 ҳазор, вирусӣ норасоии масунияти одам 240 ҳазор, майзадагӣ 358 ҳазор, сигоркашӣ 716 ҳазор нафар вафот карда, инчунин, дар як сол аз бемории саратон 1 миллиону 177 ҳазор, зукоми мавсимии А, Б, С то 600 ҳазор ва илтиҳоби шуш то 6 миллион нафар одамон вафот мекунанд.

Дар ҳоле, ки дар баъзе кишварҳо ҳар шабонарӯз 600-800 нафар одамон ба ҳалокат расида истодаанд, баъзе ҳамватанони мо ба риояи оддитарин қоидаҳои беҳдошти, яъне гигиенаи шахсӣ ва маслиҳату тавсияи мутахассисон бепарвоӣ зоҳир мекунанд.

Калонсолон ёд доранд, ки дар муддати қариб сад соли охир дар ҳудуди Тоҷикистони имрӯза бар асари чандин намуни вабо, аз ҷумла холера, оспа, тиф ва дигар бемориҳои сироятӣ одамони зиёд талаф ёфта, ҳатто деҳаҳои калон пурра ҳоли, яъне бе одам монда буданд.

Мардуми Тоҷикистон дар таърихи начандон дури худ низ рӯзҳои аз ин душвору сангин - ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ, дар дохили кишвар гуреза шудани садҳо ҳазор нафар одамон, гуруснагӣ, инчунин, паҳншавии ҳаргуна бемориҳои сироятиро аз саргузаронидаанд.

Дар натиҷаи ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ беш аз як миллион нафар шаҳрвандони мо ба кишварҳои хориҷӣ паноҳ бурданд, яъне гурезаи иҷборӣ шуданд ва зиёда аз 150 ҳазор нафари дигар ҳалок гардиданд.

Ҳол он ки дар давоми қариб ҳафт соли Ҷанги дуҷониби ҷаҳон аз Тоҷикис-

тон 300 ҳазор нафар ба ҷабҳа рафта, 100 ҳазори онҳо ҳалок шуда буданд.

Илова бар ин, хотирнишон менамоям, ки мо бояд аз маърақаҳои зиёдтӣ ва харочоти беҳуда худдорӣ кунем, ба исрофкорӣ, хусусан, исрофи нон ва дигар маводи физӣ қатъиян хотима бахшем ва ба масъалаи сарфаю сарифшакорӣ, ҳарчи бештар бо физӣ босифат таъмин намудани оилаи худ ва фароҳам овардани шароити хуби зиндагӣ беэътиной накунем ва фаромӯш насозем, ки зиёдаравӣ ва зоҳирпарастиву исрофкорӣ боиси касодӣ ва нохушии рӯзгори ҳар як хонадон мегардад.

Мутаассифона, баъзе шахсон дар ҷомеаи мо азобу маҳрумӣ ва мушкулоти мушаққатҳои солҳои 90-ум, алалхусус, азоби бенониву гуруснагиро фаромӯш кардаанд ва ношукрӣ мекунанд.

Тақдоран таъкид менамоям, ки ҳанӯз ҳам баъзан шахсон мансабдор, соҳибкорон, ходимони дин ва модарону бонувони муҳтарами мо ба зиёдаравӣ, исрофкорӣ зоҳирпарастӣ ва ташкили маърақаҳои беҳуда зиёдтӣ роҳ мегиранд.

Вобаста ба ин, таъкид менамоям, ки Прокуратураи генералӣ, дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, намоёндогони Ҳукумат дар маҳалҳо, раисони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо, ҷамоатҳои шаҳраку деҳот, масъулон ва аъзои комиссияҳои ҷамъиятӣ, фаъолон ва ҷомеаи шаҳрвандӣ доир ба риояи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим" тадбирҳои қатъии иловагӣ андешида.

Бо истифода аз минбари мақоми олии қонунгузор пешниҳод менамоям, ки сохтору мақомоти дахлдор доир ба пурзӯр кардани ҷавобгарии маъмури, яъне баланд бардоштани меъёри ҷарима барои вайрон кардани талаботи қонуни зикршуда чораҷӯӣ намоёнд.

Инчунин, ҷараёни иҷрои дигар қонуни қарорҳо ва амру фармонҳои Роҳбари давлатро таҳти назорати ҷиддӣ қарор дода, иҷрои ҳатмии онҳоро таъмин намоёнд.

Илова бар ин, моро зарур аст, ки мувофиқи дастуру тавсияҳои мутахассисон амал намоем, ба тозагии манзили истиқоматӣ, яъне хонаву дари худ, маҳалли зист, риояи тарзи ҳаёти солим, қоидаҳои беҳдошти ва зиддисироятӣ эътибори фавқулода диҳем ва бо ҳамин роҳ ҳам худамон ва ҳам дигаронро аз ин хатар эмин дорем.

Бори дигар таъкид месозам, ки саломатии ҳар шахс дар дасти худӣ аст.

Вобаста ба вазъии баамаломада ба шахсон аз 65-сола боло тавсия дода мешавад, ки як вақти муайян бидуни зарурат аз хона дур нараванд, ҳамроҳи аҳли оилаи худ бошанд ва онҳоро сарварӣ кунанд.

Мо қариб чор моҳро паси сар кардем ва бояд бо сабру таҳаммул моҳҳои апрелу майро низ тинчу ором гузаронем.

Дигар ин, ки зиндагӣ мубориза аст ва дар ин мубориза касе дастболо мешавад, ки ақлу заковати худро ба кор мебарад, алалхусус, дар даврҳои ҳассосу вазнин саъю талоши бештар ба харҷ медиҳад, заҳмат кашада, аҳли оилаи хеш ва мардумро бо маводи физӣ таъмин мекунад, сарфаю сарифшакорӣ, сабру таҳаммул ва оромиву тамкинро бештар риоя менамояд.

Ҳоло дар кишвар таҳти роҳбарии Сарвазирӣ мамлакат Ситоди ҷумҳури-

явӣ ҳар рӯз вазъи ҷорию вобаста ба тадбирҳои таъмини беҳатарии саломатии шаҳрвандон, чораҳои пешгирикунанда, таъминот бо озуқаворӣ, доруворӣ ва дигар масъалаҳо баррасӣ карда истодааст.

Илова бар ин, намоёндогони Ҳукумат ва Дастгоҳи иҷроияи Президент ба ҳамаи шаҳру ноҳияҳо сафарбар шудаанд, ки онҳо якҷо бо роҳбарони сохтору мақомоти маҳаллӣ бо корҳои фаҳ-

мондадихӣ ва ташкиливу пешгирикунанда машғуланд.

Вазъи имрӯзаи минтақа ва ҷаҳон моро водор месозад, ки беш аз ҳар вақти дигар ҳушёр бошем, барои пойдоии сулҳу субот, амнияти давлат, оромии ҷомеа ва пешрафти устувори иқтисодиву иҷтимоии кишварамон тамоми имконият ва нерӯи мавҷудаи худро сафарбар намоем.

Мо аз душворӣҳои муваққатӣ набояд ҳаросем, саломатии худ ва наздиконамонро эҳтиёт кунем, ташаббускору сарвар, муттаҳиду сарҷамъ, нисбат ба ҳамдигар ғамхору меҳрубон бошем ва дар ҳама ҳолатҳои душвору вазнин якдигарро дастгирӣ намоем.

Мо минбаъд низ ҳамкориҳои судмандро дар ин ҷода бо кишварҳои ҷаҳон, пеш аз ҳама, бо ҳамсояҳои наздики худ, шарикони стратегӣ ва созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ муваққатӣ идома ва густариш медиҳем.

Вобаста ба ин, сиёсати иқтисодӣ ва роҳҳои амалисозии он бо дарназардошти ҳолати кунунии минтақа ва ҷаҳон, дигаргуниҳои дар муносибатҳои байналмилалӣ байнидавлатӣ бавуҷудода роҳандозӣ шуда, барномаҳои иқтисодиву иҷтимоӣ дар асоси манфиатҳои кишварамон тархрезӣ ва иҷрои онҳо таъмин карда мешавад.

Барои ҳарчи бештар пайвастан ба иқтисоди ҷаҳонӣ, истифода аз техникаву технологияҳои пешрафта ва дар ин замина таъмин кардани рушди иқтисоди миллӣ моро зарур аст, ки барои босифат ва ба талаботи замони муосир ҷавобгӯ гардонидани қонунҳо мунтазам чораҷӯӣ намоем.

Бо мақсади вусъати бештари корҳои созандагиву бунёдкорӣ ва ҳалли мушкилоти иҷтимоиву иқтисодӣ ҳамкориҳои Маҷлиси миллӣ бо табақаҳои мухталифи ҷомеа, ҳизбҳои сиёсӣ ҷомеаи шаҳрвандӣ бояд боз ҳам тавсеа бахшида шавад.

Мо нақши Маҷлиси миллиро дар таҳкими сулҳу субот, ваҳдату ягонагӣ, қонуният ва тартибот, баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии шаҳрвандон, пешрафти соҳаҳои гуногуни ҳаёти

ҷомеа ва беҳдошти фазои ҳуқуқии кишвар назаррас арзёбӣ мекунем.

Умед аст, ки ҳаёти нави Маҷлиси миллӣ низ бо истифода аз донишу таҷрибаи худ дар ин самт кӯшиши бештар анҷом медиҳад.

Дар ин ҷода, аъзои Маҷлиси миллӣ, бахусус, раисони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо бо дарназардошти масъалаву мушкилоти мавҷуда ҷиҳати ҳалли онҳо ва дигар масоили

зиндагии мардум бояд ба қонунгузори кишвар дигаргуниҳои пешниҳод кунанд ва дар фаъолияти ҳаррӯзаии худ дар ин самт низ саҳмгузор бошанд.

Илова бар ин, аъзои Маҷлиси миллӣ бояд ба масъалаи таъмини риояи талаботи Конституция, қонуноҳо ва дигар санадҳо, ҳуқуқу озодии инсон ва шаҳрванд эътибори ҷиддӣ диҳанд, бо мардум аз наздик ҳамкорӣ кунанд ва дар ҳалли мушкилоти онҳо кумак расонанд.

Инчунин, барои дар сатҳи баланди ташкиливу сиёсӣ ва сазовор гузаронидани ҷашни бузурги миллиамон - сисолагии истиқлолияти давлатӣ мо бояд тамоми тадбирҳои заруриро амалӣ созем.

Дар ин самт раисони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо дар ҳамкорӣ бо соҳибкорону тоҷирон ва сокинони пешқорӣ созанда тамоми саъю талоши худро барои боз ҳам ободу зебо гардонидани шаҳру деҳоти Тоҷикистони азиз сафарбар намоёнд.

Бовар дорам, ки шумо, аъзои Маҷлиси миллӣ салоҳияту вақолат, донишу маҳорат ва нерӯи худро дар роҳи амалӣ намудани ҳадафҳои олии миллӣ давлатӣ равона месозед, дар таҳкими пояҳои давлати соҳибистиқлоламон, пешрафту ободии Ватани азизамон ва ба сатҳи шоиста расонидани зиндагии мардуми шарифи Тоҷикистон ҳиссаи арзанда мегузоред.

Роҳбарияти нави Маҷлиси миллӣ - Раис ва муовинони ин мақоми олии намоёндогӣ ва қонунбарор, ки мардум ба онҳо бовар кардааст, дар ин ҷода масъулияти даҳчанд доранд ва вазифадоранд, ки дар корҳои созандагиву бунёдкорӣ, махсусан, дар ободии пойтахти мамлакат - шаҳри Душанбе пешсафу ташаббускор бошанд.

Шумо бояд, пеш аз ҳама, дар иҷрои вазифаҳои хизматии худ намунаи ибрат бошед.

Дар ин роҳ ба ҳар яки шумо барору комёбӣ орзу менамоям.

Сихатманду сарбаланд бошед!

ЧАРО ҚИСМЕ АЗ ЧАВОНОН АЗ ХИЗМАТИ АРТИШ МЕГУРЕЗАНД?

Хизмат ба Ватан ин қарзи ҳар як ҷавонмард ба ҳисоб меравад. Ҳангоми хизмати артиш ҷавон тануманд гардида, ба қадри ҳама чиз меравад.

Мутаассифона, имрӯз баъзе аз ҷавонон аз хизмати артиш мегурезанд. Новобаста аз он ки имрӯз ҳамаи шароит дар сафи Қувваҳои Мусаллаҳ фароҳам омадааст, аммо қисме аз ҷавонон аз ин қарзи ватандорӣ роҳи гурез мечӯянд.

Вобаста ба ин мавзӯ, аз чанд соҳибназар омилҳои инро пурсидем.

Маҷрабин ҲУСАЙНЗОДА, донишҷӯи соли 3-юми факултаи филологияи рус

Қайд кардан ба маврид аст, ки хизмати ватан ин қарзи ҳар як ҷавон ба шумор меравад, аммо имрӯз қисме аз ҷавонони нофаҳму камсаводи мо ин рисолати марди-

ро фаромӯш кардаанд, ки ин ҳам бошад аз сабаби камсаводӣ ва нофаҳмиашон аст. Ба ҷои он ки рафта қарзи фарзандии хешро адо кунанд, фирефтаи ҳар гуна гурӯҳҳои ифротӣ мегарданд. Новобаста аз он ки имрӯзҳо ҳамаи шароит дар артиш фароҳам ҳаст, аммо ҷавонон аз хизмат саркашӣ карда, ба муҳоҷирати меҳнатӣ мераванд. Пас, ҷавонони моро зарур мебошад, ки аз хизмати Модар-Ватан саркашӣ накарда, адои хизмат кунанд.

Идимади БАХТИЁР, донишҷӯи соли 3-юми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика

Хизмат дар сафи артиш барои ҳар як ҷавонмард қарз аст. Шаҳсан ман ҳамчун як ҷавони ватандӯст ният дорам, ки баъд аз хатми донишгоҳ қарзи ҷавонмардии худро, яъне хизмати Модар-Ватанро сарбаландона адо намоям. Ба фикри ман имрӯз шароит дар қисмҳои Қувваҳои Мусаллаҳ хуб аст, вале сабаби асосӣ он аст, ки ҷавонон гумондоранд, ки дар хизмат гуё наврафтагонро азобу шиканча медиҳанд.

Мархабо ҚОДИРОВА, донишҷӯи соли 2-юми факултаи филологияи рус

Имрӯзҳо бисёре аз ҷавонони даврони истиқлол аз хизмати Ватан худдорӣ мекунанд. Мутаассифона, қисми ками ҷавононе пайдо мешаванд, ки бо хоҳиши худ ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳ дохил мешаванд. Аҳсант ба чунин ҷавонмардонӣ бонангу номуси миллат. Сабабҳои, ки қисме ҷавонон аз артиш мегурезанд, гуногун мебошанд. Баъзеҳо ибронд медоранд, ки баъди хатми мактаби олии адои хизмат мекунанд ва баъзеҳо аз хизмати ватан метарсанд, аммо ин ҷои тарс нест, чунки адои хизмат ин қарзи ҳар як ҷавонмарди қасу-

ру шучоъ мебошад.

Зафар МИРЗОЁН, мушовири ректор оид ба иртибот бо ҷомеа

Саволе, ки шумо ба миён мегузоштаед, ин яке масъалаҳои муҳими рӯзмара ба ҳисоб меравад. Барои ҷӣ идее аз ҷавонони мо аз хизмати ҳарбӣ даст мекашанд? Ин пеш аз ҳама ҳанӯз ҳам дар дили ҷавонон ҷой надоштани эҳсоси ватанпарастӣ, эҳсоси надоштани масъулият барои ниғаҳдорӣ ва ҳифзи ватан ҳаст, яъне корҳои шоиста бурда натавонистан дар ҷамоатҳо, дар байни аҳолии аз тарафи кумитаи ҷавонон, аз ҷумла сушт будани тарбияи падару модар дар оила мебошад. Ҳанӯз ҳам дар дили ҳама ҷавонони мо натавонистаем, ки эҳсоси муқаддас будани ватан, ҳар як ваҷаби марзубуми онро ба дараҷаи олии ҷой накардаем ва он масулиятро, ки ҳар як ҷавонон бифаҳмад, ки агар ман ин марзубумро нигоҳ накунам, кӣ мекунанд? Агар ман ин марзубумро нигоҳ накунам, душмане меояд ба сарзамини осудаи мардуми моро ноусуда мегардонад, нангу номуси миллии моро аз байн мебарад. Ин эҳсосро сарвари давлатамон Пешвои музаами миллат пайваста қайд менамоянд. Дигар ин ки бояд дар симои сарбоз як ҷавонро дуруст кард, ки навҷавонон тақлид кунанд ба вай, чи аз нигоҳи симову сурат, аз нигоҳи қаду қомат ба вай ҳасад баранд, ба монанде ки вақте мо дар замони Шӯравӣ хизмати аскарӣ мекардем, мо як намунае будем барои ҷавонони дигар. Вақте мо бо сафорой аз шаҳр мегузаштем, ҳар баҷаи хурде меид, мегуфт, ки вақте ман калон шавам, ҳатман сарбоз мешавам. Барои ин, албатта артиши мо акнун 27-сола мешавад, ин барои сохтани як артиши пурзур вақтро меҳаҷад. Дигар ин ки мо мебинем дар баъзе аз қисмҳои ҳарбӣ сару либоси сарбозонро ба таври шоиста дуруст на мекунанд, яъне ҳамаи сару либос ба андозаи ҳамаи ҷавон андоза нашудааст ва вақте сарбоз ин ҷавонмарди обутабефта менамояд, бо қаду қомат бо сару либоси ораста бо бозувони қавӣ он вақт бештар ҷавонон меҳанд дар он ҷо хизмат кунанд. Дар синаи сарбоз ҷой кардани меҳри ватан, дарке, ки ман бояд ин ватанро ҳимоя кунам ва ман нагузорам, ки пойдушман ба ватанам расад. Дар ин ҷо байти Фирдавсии бузургро пеши рӯ меорем:

Ҳама сар ба сар тан ба куштан диҳем, аз он беҳ, ки кишвар ба душман диҳем, Мо таърихи ҳазорсолаи лашкар-

дорӣ доштем. Ман боварӣ дорам, ки Сарвари мамлакатамон дар оянда низ барои хизматчиёни ҳарбӣ баъзе имтиёзҳо ҷудо мекунанд.

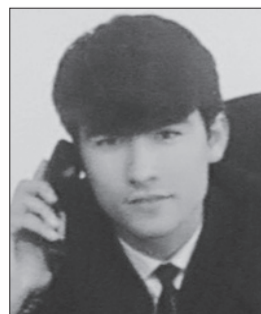
Гадомад ЗУЛФИЁВ, сардори шӯъбаи ТАКИП

Ба фикри ман, яке аз сабабҳои гурехтани ҷавонон аз сафи Қувваҳои Мусаллаҳ ин тарбияи нодурусти оила мебошад, махсусан дар бисёр ҳолатҳо шохид мешавем, ки падару модар кӯшиш мекунанд, ки фарзандонашон ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳ нараванд ва инҳо аз хурдӣ дар дили ҳамаи кӯдак инро ҷой мекунанд, ки хизмат як чизе бошад, ки бояд ба он ҷо наравад. Фикр мекунам, ки дар ин ҷо аз ҳама бештар волидайн сабр дошта бошад ва волидайн ҳамаи ҳисси ватанпарастиро дошта бошад, ҳамаи ҳисси миллиро дошта бошад, ки тавонад фарзандашро дар рӯҳияи ватандӯстӣ ва меҳанпарастӣ тарбия намояд. Агар дар оилае, ки падар дар сафи Қувваҳои Мусаллаҳ хизмат накарда бошад, дар гумон аст, ки фарзанд ба артиш равад. Инчунин, дар мактабҳои миёна низ таълиму тарбия дар ин самт хуб ба роҳ монда нашудааст ва ҳисси ватандӯстӣ дар дили ҷавонон аз мактаби миёна бояд ҷой карда шавад. Ғайр аз ин, кӯдаконро аз боғча бояд дар рӯҳияи ватандӯстӣ тарбия намуд.

Хулоса, ин бетаваҷуҳӣ дар мактаби миёна, фаолияти нодурусти боғчаҳо ва тарбияи нодурусти падару модар. Инчунин бояд васоити ахбори омма низ саҳми арзандаи худро гузошта бошад. Чи тавре ба мо маълум аст, ҳоло васоити ахбори омма мавсимии тарғибу ташвиқ менамоянд, танҳо дар ҳамаи мавсими даъват ва дигар аз онҳо хабаре низ намешавад. Инчунин, васоити ахбори оммаи давлатӣ ва ғайридавлатӣ робитаи зич ба якдигар дошта бошанд, яъне вақте ки васоити ахбори оммаи давлатӣ як суҳанеро барои шомилшавии ҷавонон ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳ ташвиқ намояд, расонаҳои ғайридавлатӣ низ онро дасгирӣ намоянд. Шояд бартараф шудани камбудии зерин диди ҷавонони имрӯзро ба хизмати ҳарбӣ дигаргун намояд.

Хуршед ИСМАТОВ, донишҷӯи соли 3-юми факултаи таърих,

ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ

Ба фикри шахсии ман хизмат ба ватан ин қарзи ҷонии ҳар як ҷавонмард ба ҳисоб меравад ва ҳар як ҷавони ватандӯстро зарур аст, ки Ватани худро ҳифз ва ҳимоя намояд, аммо бо сабабҳои номаълуме имрӯз бархе аз ҷавонон аз хизмат дар артиш мегурезанд, ки ин боиси таассуф аст. Сабабҳои нафтагани ҷавонон ба хизмат гуногунанд, ки авалан ин надоштани ҳисси ватандӯстӣ, дар дили ҷавонони мо ва баъдан ин ки агар

дар қисмҳои Қувваҳои Мусаллаҳ ҳавасмандиҳои нисбат ба хизматчиёни ҳарбӣ он қадар хуб ба роҳ монда нашудааст. Инчунин, бояд аз лаҳзаҳои мактаби дар қалби ҳар як мактаббача ҳисси миллии, ватандӯстӣ ҷой карда шавад ва ҷавононро дар рӯҳияи ватандӯстиву хештаншиносӣ тарбия намоянд.

Ғайр аз ин, аз ҷониби кумитаи ҷавонон тарғибу ташвиқ байни ҷавонону наврасон оид ба шомилшавии ҷавонон ба артиш семинару машваратҳо гузаронида шавад.

Дар охир гуфтани онро дорам, ки ба ҳар як хизматчиӣ ҳарбӣ ҳадди ақал ба маблағи 250-300 сомонӣ маош ҷудо карда шавад.

Бо боварии комил гуфта метавонам, ки баъди ҷудо шудани маоши муайяншуда шомилшавии ҷавонони мо ба сафи артиш зиёд мегардад. Дар ин сурат, ҷавонон ҳам хизмати ватанро адо менамоянд ҳам барои оилаҳошон кӯмак мерасонанд.

Исфандиёр БАДАЛОВ, мутахассиси шӯъбаи ТАКИП

Ҳисси баландии масъулиятшиносӣ нисбат ба ҳифзу ҳимояи марзубуми Ватан вази-фаҳои муҳими ҷавонписарон буда, барои хизмат ба ватан бояд ҳамеша тайёр бошанд. Воқеан, хизмат ба Ватан қарзи ҳар шаҳрванд буда, далериву қасурӣ ва ҷавонмардии ҳар нафари бонангу номусро талаб мекунанд. Хизмат дар сафи Қувваҳои мусаллаҳ боиси ифтихору сарбаландист.

Барои насли ҷавон яке аз муҳимтарин мактаби обутоб хизмат дар сафи Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат аст. Маҳз дар ҳамаи ҷои ҷавонписарон шучоату мардонагӣ омӯхта, муқаддастарин арзиши ҳаёт, дӯстдоштан ва содиқона муҳофизат кардани хоки поки Ватани азизро меомӯзанд.

Аммо то ҳанӯз ҳам ҳолатҳои вохурдан мумкин аст, ки ҷавонон аз рафтан ба хизмати ҳарбӣ саркашӣ менамоянд.

Яке аз сабабҳои саркашии ҷавонон аз хизмати ҳарбӣ ин сидқан дӯст надоштани ватан, сарфаҳм нарафтан бар моҳияти истиқлолият ва ваҳдати миллии ҳамчунин ороӣ будани ботини онҳо аз худшиносӣ ва худогоҳии миллии мебошад.

Бояд ҷавонон ҳанӯз аз даврони мактабҳои бахизмати Ватан омода бошанд. Дар муассисаҳои таълими зарурати хизмати ҳарбиро амиқу дақиқ бояд омӯхт.

Падидаи ташвишваре, ки сол ба сол тақрор меёбад, ин ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳ кам сафарбар намудани фарзандони шахсонӣ мансабдорӣ мамлакат мебошад, ки ин омил ба рӯҳияи сафарбаркардани ҷавонон ба хизмати ҳарбӣ таъсири қиддӣ мерасонад.

Таҳияи Бону Музаффарова, коромӯз

БАЪДИ 60-СОЛАГӢ ЧӢ ГУНА БОЯД ЗИСТ?

Марям ДАВЛАТОВА,
равоншинос

Тибқи таснифоти тозаи синну солии Созмони умумҷаҳони тандурустӣ, аз 25 то 44 солагӣ синни ҷавонӣ, давраи 44-60 солагӣ миёнсолӣ, 60-75 солагӣ пиронсолӣ, 75-90 солагӣ кӯҳансолӣ ва пас аз 90 солагӣ дарозумрист.

Инсонҳо ҳамеша ба ҳамдигар умри дароз орзу мена-

(ё аз умри дароз тарсиданӣ)

муносибатҳо! Агар нафақахӯр шахси фаъол бошад, аҳли оиларо чун артиш ва худро чун сарҳанг мебинад ва мехоҳад онҳоро идора намояд: сар мешавад даҳолату хӯрдагирӣ ба ҳамаи қору бори аҳли хонадон. Аҳли хонадон табиист, ки инро хуш қабул карда наметавонад, ин аз нигоҳи нафақахӯр пинҳон наметавонад ва қабул мекунад онро ҳамчун беэҳтиромӣ ва нописандӣ. Яке мекӯшад бо доду валвала эҳтироми худро талаб намояд, дигаре бо дили шикаста тадриҷан ба афсурдаҳотирии синнусолӣ гирифта мешавад. Дар ҳолати аввал нафақахӯр то андозае солимии худро ҳифз мекунад, вале барои муҳити оила ҳолати изтиробангезро эҷод менамояд. Ҳолати

ста ба имкону табиаташон нигоҳубин ва табобат мекунад, ба духтур мебаранд, дору мехаранд. Андак беҳбудӣ мешавад, вале азбаски сарчашмаи дард бартараф нашудааст, ин ҳама муваққатист...

Инсон давраҳои гузариш дар зиндагӣ зиёд дорад, вале ин давра шояд мушқилтарин бошад, зеро поёни умр аст ва дигар умеди тозае дар пеш нест. Инсон фаъолу муҳтарамии дируза худро дар ҳоли бунбасти мебинад, нотавону дастнигар, гапшунав. Ин эҳсосотеанд, ки дар ин синну сол ба инсонҳо ҳуҷум меоваранд ва ӯ пешорӯи онҳо танҳост. Ҷомеа, наздикон, пизишкон барои худро аз масъулият раҳонидан, ҳамаи инро оқибати пирӣ эълон мекунанд ва хирадмандтарашон худро бо ин таскин мемиранд. Вале дар асл илоҷи ин дард пеш аз ҳама муҳаббату таваҷҷуҳи самимӣ, муошират ва эътирофи таҷрибаи рӯзгори онҳост. Нафаре метавонад умри дарозе бубинад ва бардам бошад. Дигаре то 70 намерасад. Дар илми равоншиносӣ истилоҳе ҳаст: "даҳшати истеъфо" ("шок оставки"). Маъмулан онро бо падидаи ба нафақа рафтани афрод мепайвандад ва чунин ҳам ҳаст. Мисолҳои он ки одамоне (хосса мардон) баъди ба нафақа рафтани умри кам мебинанд, баъзеҳоро сактаи мағзу қалб аз байн мебаранд, ба дигарон дардҳои то ин дам дар ҳаҷу қучо набуда мечаспанд. Занон барои дар оила дар ин давра мавқеъ пайдо кардан нисбат ба мардон имкони бештар доранд, зеро онҳо дар давраи фаъолияти қорӣ ҳам аз оила ҷудо набуданд. Барои баъзеҳоро ин давра агар муҳити оила солиму созгор бошад, давраи хуби зиндагӣ ҳам мешавад, зеро сарборияшон камтар аст.

Ҳоло вақте, ки аз коронавирус бештар аз ҳама одамоне ин синну сол мефавтанд, аз ин дидаҳо фаҳмад, зеро шояд дар ҷомеаҳои дигар ҳам одамоне аз 60 боло дигар талоши равонии зинда монданашон камтар аст ва вирус дастболо мешавад.

Ҷомеаи серқору сертарадудии муосир барои эҳтирому парвариши воқеии пиронсолон, ки қишри осебпазире ҳастанд, фурсат ва фаросати кофӣ надорад.

Муносибат бо онҳо аз давлат бознигарии нафақа, аз аҳли оила (ҷавонон) сабру тоқат ва вижагиҳои дигаро талаб мекунад. Шояд замони баррасии ин масъала расида бошад, ё интизори он хоҳем буд, ки бемориҳо бо ҳар роҳ "ҷони пиронсолони азизи мо, яъне падару модарон, бобо-ву бибиҳо аз зиндагӣ ва ҷомеаро аз ташвиши онҳо халос кунанд"....

• Шеъри рӯз

Толиб Озарахш

ЗИНДАГӢ

Зиндагӣ дарди туро донанд, надонад, ғам махур,
Ҳамраҳат боре қадам монад, намонад, ғам махур
Ҳарфи пинҳони дилатро бо касу нокас магу,
Дӯст ҳамроҳат шудан тонад, натонад, ғам махур
Гирумони донаи шатранҷ дар як қолаб аст,
Гар рақиб андешае ронад, наронад, ғам махур
Эй хуш он марде, ки худ даҳмардаи моли худ аст,
Подабон гови туро бонад, набонад, ғам махур
Озарахшо, аз Худованди сухан лутфе талаб,
Беғаме шеъри туро хонад, нахонад, ғам махур!

ДУ ҲИКМАТ

ҲАДЯИ ХУДО

Зане ба ҳузурӣ ҳазрати Довуд алайҳисалом омаду гуфт:

- Эй паёмбари Худо, Парвардигори ту золим аст ё одил?

Довуд алайҳисалом фармуд:

- Худованд одил аст ва ҳаргиз зулм намекунад.

Сипас аз зан пурсид:

- Магар чӣ ҳодисае ба ту рух дод, ки ин саволро мекунӣ?

Зан посух дод:

- Ман бевазан ҳастам ва се духтар дорам, бо дастам ресандагӣ мекунам. Дируз шони бофтаи худро дар порчае гузошта будам ва ба сӯи бозор мебардам, то бифурушам ва бо пули он ғизои кӯдаконамро омода созам. Ногаҳон паррандае омад ва он порчаро аз дастам рабуду бурд ва ман тиждасту маҳзун мондам ва чизе надорам, ки маоши кӯдаконамро омода созам.

Ҳанӯз сухани зан тамом нашуда буд, ки дари хонаи Довуд алайҳисаломро кӯбиданд ва ӯ иҷозаи вуруд шуданро дод. Ногаҳон даҳ нафар тоҷир ба ҳузурӣ Довуд алайҳисалом даромаданд ва ҳар кадом сад динар (чамъ ҳазор динар) назди он ҳазрат гузоштанд ва арз карданд:

- Ин пулҳоро ба бечорагон диҳед.

Довуд алайҳисалом аз онҳо пурсид:

- Илати онки шумо ин маблағро дастчамъӣ ба инҷо овардед чист?

Арз карданд:

- Мо савори кишти будем, тӯфоне бархост, кишти осеб дид ва қариб буд, ки ҳамаи мо ҳалок гардем. Ногаҳон паррандаеро дидем, ки порчаи сурхи бастае ба сӯи мо андохт, онро кушодем ва дар он шони бофтае дидем ва бо он шол мавқеи осебдидаи киштиро маҳкам бастем ва кишти бехатар гардид ва мо ба соҳил расидем. Мо ҳангоми хатар назар карда будем, ки агар наҷот ёбем ҳар кадом сад динар садақа хоҳем кард ва акнун ин маблағро, ки ҳазор динар аз даҳ нафари мост ба шумо супоридем, то ба ҳарки хоҳед бидиҳед.

Ҳазрати Довуд алайҳисалом рӯ ба зан карду гуфт:

- Парвардигори ту дар дарё барои ту ҳадаи мефиристанд ва ту ўро золим мехонӣ? Сипас, ҳазор динарро ба зан доду фармуд:

- Ин пулҳоро барои таъмини рӯзии кӯдаконат масраф кун, Худованд ба ҳолу рӯзгори ту огоҳтар аз дигарон аст.

ТАВБАИ НАСӢХ

Марде буд Насӯҳ ном, ки сураате шабеҳи занон дошт ва дар миёни мардум бо либоси занон зоҳир мешуду худро ба унвони зан ҷо зада буд ва мардонагии хешро махфӣ мекард. Кори ӯ ба он ҷо касид, ки дар ҳаммоми занона дал-

лок шуд ва аз роҳи даллокии занҳо лаззат мебурд.

У ба зиштии ин амали худ хуб воқиф буд. Борҳо тавба кард ва тасмим гирифт аз ин кор даст бардорад, аммо нафси кофир тавбаашро мешикаст.

Саранҷом Насӯҳ назди орифе рафт ва аз ӯ хост дуо кунанд. Орифи озодмард ба рози ӯ пай бурд; аммо дам фуру басту чизе нагуфт. Ўро дуо кард ва аз Худо хост тарки он амали зиштро насиби ӯ кунанд.

Рӯзе воқеаи аҷиб рух дод. Дар ҳоле ки Насӯҳ дар ҳаммом таштаре пур мекард, ҷавоҳире аз духтари подшоҳ гум шуд. Валвалае дар ҳаммом падид омад. Ҳама ба ҷустуҷӯ пардохтанд, аммо ҷавоҳирро пайдо накарданд. Он гоҳ дари ҳаммомро маҳкам бастанд ва ба ҳаҷ кас иҷозаи рафтани надоданд.

Гуфтанд:
- Ҳама бояд бараҳна гарданд, то тафтиш шаванд ва дузди ҷавоҳир маълум гардад.

Насӯҳ шохиди моҷаро буд. Аз тарс ба хилвате рафт: чеҳрааш зарду лабҳояш кабуд шуда. Ҳамон ҷо бо Худо аз сидқи дил (!) ба розу ниёз пардохт ва аз Худо хост ўро аз он душворӣ бираҳонад ва дар баробари ин ӯ низ ҳаргиз гирди ин гуноҳ начарҳад. Дар ҳамин ҳол буд, ки касе ўро фарёд кард:
- Ҳамаро гаштем, инак навбати туст.

Насӯҳ аз тарс беҳуш шуд.

Насӯҳ, ки ба шохзодагонум наздик ва ўро зиёдтар даллоку хидматгузор буд, аз ин лиҳоз гумони бад бар ӯ бештар афтод. Ва пас аз он тарси марғовар ва пеш аз он ки ўро тафтиш кунанд, мужда доданд:
- Насӯҳро раҳо кунед, ки ҷавоҳир пайдо шуд!

Насӯҳ ба хуш омад. Ҳама дастии ўро мебӯсиданду узр мепурсиданд. Ба ин сурат Насӯҳ аз душворӣ раҳо шуд ва шоду масрур Худоро дурӯдо сипосҳо мехонд, ки обрӯи ўро ҳифзу аз расво ҷилавгирӣ кард. Чанде нагузашт, ки вақти имтиҳони дигар фаро расид. Касе назди Насӯҳ омаду гуфт:

- Духтари подшоҳ аз рӯи лутф туро даъват мекунад, ки ба ҳаммом биёвӣ сарашро бишӯӣ... Ў диллаш намехоҳад даллоки дигаре ўро бишӯяд. Аммо Насӯҳ дар посухи ӯ гуфт: **Рае, рае, дастӣ ман бекор шуд, В-ин Насӯҳи ту кунун бемор шуд. Рае каси дигар бичӯ иштобу тафт, Ки маро, валлох, даст аз кор рафт. Бо дили худ гуфт, к-аз**

ҳадд рафт ҷурм
Аз дили ман кай равад он тарсу гурм?
Тавбае кардам ҳақиқат бо Худо.
Нашканам то ҷон шудан аз тан ҷудо.
("Маснави маънаӣ",
Мухтасар аз шарҳи Али Шервонӣ)

Таҳияи
Ҷаҳонгир РУСТАМШО

моянд, пиронсолон ба кӯдакону ҷавонон чунин дуо мекунанд, эҳтиромӣ пиронсолон гӯиё аксиома -ҳақиқати бебаҳс аст. Вале воқеият кадом аст?

Инсон то 60-солагӣ аз нигоҳи иҷтимоиву иқтисодӣ хеле фаъол аст, даромад меоварад, ҳамкорону шиносҳо ва рафиқу дугонаҳо дорад. Берун аз оила як муҳити хоси худро дорад, ки он ҷо одами худист, эҳтиром дорад ва амсоли ин. Баъди ба нафақа рафтани якбора ҳарду имкон аз даст меравад. Даромади арзишманд (нафақаи имрӯзаро ҳаҷ арзишманд гуфта намешавад) ва муҳити берун аз оила, ки ҳисси худэҳтиромии ўро ҳифз мекарданд, якбора аз байн мераванд. Ва сар мешавад давраи тозаи рӯзгори инсон. Давраи гузариши пуразоб. Аз ҳамаи ҷанбаҳо. Инсон мазкур бояд ба муҳити дохили оила мутобиқ шавад, вале мутобиқшавӣ дар ин давра мушқилоти шадиди худро дорад. Аҳли хонадон ба будани 24 соатаи ӯ дар хона одат накарданд, ӯ ба тарзи зиндагии камфаъолиятӣ. Аз ин рӯ, вобаста ба хислату характери инсон мазкур ва махсусияти оилаи ӯ сар мезананд харобшавии

дуюмӣ фиребост. Нафақагир ба касе халал намерасонад, баъзан бо қору боре худро андармон мекунад, вале ҳар рӯзу ҳар соат ҳолати равонияш коста мешавад, хеле зудранҷу осебпазир мешавад. Ӯ ҳис мекунад, ки дигар касе ба ӯ ниёз надорад, фарзандон бо қору бори худ андармонанд, ба ёру рафиқон ва дугонаҳояшон бештар вақт ҷудо мекунад, барои ним соат бо модар ё падар суҳбат кардан майл надоранд. Ва худро нодаркор, як каси зиёдатӣ ҳис мекунад. Ҷавонони ноогоҳ аз ин ҳол гоҳ ҳайрон мешаванду гоҳ дилтанг, қисми дигаре онро маҳкум мекунад. "Наход аз гапи кӯдак биранҷад? Ақл надорад ин кампир/муйсафед." Ва нафақахӯр инро осон дарк мекунад, баъзан андешаҳо рӯйрош гуфта мешаванд ва мешунавад. Ва ба худ дармемонад. Дигар ҳатто барои ифодаи ранҷиш ҳам ҷуръат намекунад. Ба иборати маъмул дарун-дарун аз беқадри худ месӯзад. Барои заҳматҳои чандинсолааш, беҳобиҳову ташвишҳои кашаидааш, умедҳои барбодрафтааш... Ин ҷо сар мезананд бемориҳо. Фишорбаландӣ, дарди дил, дарди талхаву ҷигар ва монанди ин. Фарзандон воба-

СОМОНАҲОИ ИНТЕРНЕТИИ WWW.AKHBOR.COM ВА NAHZAT.RU БАСТА ШУДАНД

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи бастани сомонаҳои интернетии www.akhbor.com ё "Ахбор.ком" ("Akhbor.com") ва "наҳзат.ру" ("nahzat.ru") дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва маъни воридоту паҳни аудиосабтҳо, видеонаворҳо, рӯзномаю адабиёт ва варақаҳои онҳо ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ариза ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муроҷиат кардааст. Тавре ба АМИТ "Ховар" аз Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон хабар доданд, аризаи мазкур бо мақсади таъмини ҳимояи асосҳои сохти конститутсионӣ, амнияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуқуқи манфиатҳои қонунии шаҳрвандон, пешгирии қардани фаъолияти террористии экстремистӣ пешниҳод карда шудааст. Аризаи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Суди Олӣ мавриди баррасӣ қарор дода шуда, бо ҳалномаи Суди Олӣ аз 18 феввали соли 2020 қонъ карда шудааст. Дар асоси ҳалномаи Суди Олӣ сомонаҳои интернетии www.akhbor.com ё "Ахбор.ком" ("Akhbor.com") ва "наҳзат.ру" ("nahzat.ru"), ки ба ташкилотҳои террористӣ-экстремистии "Ҳизби Наҳзати Исломи", "Паймони миллии Тоҷикистон" ва дигар ташкилотҳои экстремистиву террористӣ хизмат мекунанд, баста шуда, воридоту паҳни аудиосабтҳо, видеонаворҳо, рӯзномаю адабиёт ва варақаҳои онҳо ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ карда шудааст. Ҳалномаи Суди Олӣ 19 марти соли 2020 эътибори қонунӣ пайдо кардааст.

ДУШАНБЕ, 09.04.2020. /АМИТ "Ховар"/

СИПОСНОМА БА ДОНИШГОҲ

Барои саҳми арзанда гузоштан дар баргузориҳои даври шаҳрии озмуни ҷумҳуриявии "Сайри гули лола" барои солҳои 2019-2021 дар шаҳри Кӯлоб Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо сипосномаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Кӯлоб сарфароз гардонид шуд.

КОНФЕРЕНСИЯ: НАҚШИ МАТБУОТ ДАР ТАШАККУЛИ АҒКОРИ ҶОМЕА

Санаи 11.03.2020 дар факултаи филология тоҷик ва журналистика конференсия илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи "Нақши матбуот дар ташаккули ағкори ҷомеа" бахшида ба 108-умин солагарди Рӯзи матбуоти тоҷик баргузор гардид.

Нахуст, декани факултет, номзоди илмҳои филологӣ, дотсент Давлатов Эраҷ баромад намуда, зикр намуд, ки дар ҷомеаи демократӣ матбуот аз воситаҳои асосии таъсиррасонӣ ба ағкори ҷомеа буда, нақши он баҳри расонидани иттилооти воқеӣ, раванди демократикунӣ ва ташаккули ағкори ҷомеа хеле муҳим арзёбӣ мегардад. Инчунин, табрикоти ректори донишгоҳ доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом бахшида ба Рӯзи матбуот ба саҳми ҳозирин расониданд. Дар охир ақидаву фикрҳои донишҷӯён доир ба саҳми матбуот дар пешрафти ҷомеа шунида шуд.

ЧОРАБИНИЙ

Санаи 4.04.2020 бо ташаббуси шӯъбаи кор бо ҷавонони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ мизи мудаввар дар мавзӯи "Миллатамро аз ҳар гуна бемориҳо ҳифз мекунам" миёни роҳбарони созмонҳои ҷамъиятии факултетҳои донишгоҳ гузаронида шуд. Сараввал, мудир шӯъбаи кор бо ҷавонони донишгоҳ Латипов Манучеҳр оид ба сироят ва роҳҳои пешгирии аз бемории коронавирус суҳанронӣ намуда, масъулаи мазкурро мавриди баррасӣ қарор доданд.

алаи мазкурро мавриди баррасӣ қарор доданд.

ФАЪОЛИЯТИ МАҲФИЛИ "ДУНЁИ СИЁСАТ"

Санаи 18.03.2020 дар бинои маъмурии донишгоҳ маҳфил "Дунёи сиёсат"-и назди кафедраи сиёсатшиносӣ баргузор гардид. Маҳфил дар як моҳ ду маротиба гузаронида мешавад.

Нахуст, роҳбари маҳфил Ҷураев Далер баромад намуда, аз мавзӯҳои пешниҳодшуда ёдовар шуд. Баъдан,

тибқи нақшаи кории маҳфил донишҷӯёни зерин маърузаҳои омода намудаашонро пешниҳоди иштирокчиён намуданд:

1. Солеҳова Назира, донишҷӯи соли 4-уми факултаи филологияи хориҷӣ дар мавзӯи "Ақидаҳои сиёсии Низомулмулк ва Унсурмаолики Кайковус";
  2. Дилрабои Илҳомҷон, донишҷӯи соли 2-юми факултаи физика ва математика дар мавзӯи "Алоқаи дин бо илм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон".
- Маҳфил бо саволу ҷавоб ба итмом расид.

ТАҒЙИРОТИ КАДРҲИ ДАР ТАШКИЛОТИ ИБТИДОИИ ҲИЗБИИ "ОЛИМОН"

Дар толори ташкилоти ибтидоии ҳизбии "Олимон" маҷлиси васеъ бо иштироки раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Кӯлоб Ҳамидиён Орзу, ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо ва котиби ташкилоти ибтидоии ҳизбии "Олимон" Шоинов Ҳасан баргузор гардид.

Нахуст, раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Кӯлоб Ҳамидиён Орзу ба суҳан баромада, қайд намуд, ки Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон ҳамчун ҳизби пешоҳанги ҷамъият дар сафҳои худ қувваи бузурги созандаеро муттаҳид намудааст, ки метавонад дар раванди корҳои созандагӣ бунёдкорӣ сахми беназир гузорад.

Дар кори маҷлис 3 масъала барои баррасӣ пешниҳод гардид.

Аз рӯи масъалаи ябум ҳисоботи котиби ташкилоти ибтидоии ҳизбии "Олимон" дар давраи соли 2019 шунида шуд.

Зимни баррасии масъалаҳои дигари рӯзномаи маҷлис раиси ташкилоти ибтидоии ҳизбии "Олимон" Табарӣ Абдулло Ҳабибулло бинобар сабаби

ба вазифаи дигар гузаштан аз вазифаи роҳбари ташкилоти ибтидоии ҳизбии "Олимон" озод карда шуда ва ба ҷои ӯ Мирализода Абдусалом Мустафо раиси ташкилоти ибтидоии ҳизбии "Олимон" интихоб гардид.

Дар ҳамин замина вобаста ба масъалаҳои баррасишавандаи маҷлис қарорҳои дахлдор қабул карда шуд.

Дар охир Мирализода Абдусалом барои фаъолияти пурсамари ҳизбӣ бо сипосномаи Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Кӯлоб сарфароз гардонид шуд.

ҶОИ 1-УМ ДАР ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ ГУЛҲО - "САЙРИ ГУЛИ ЛОЛА" ВА 3 СИПОСНОМАИ ДИГАР

на дар баргузориҳои фестивали шаҳрии "Ҷомеаи гесу" бахшида ба эълон гардидани солҳои 2019-2021 "Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ" бо сипосномаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Кӯлоб сарфароз гардонид шуд.

XXXX

11-уми апрели соли ҷорӣ Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ барои саҳми арзанда гузоштан дар баргузориҳои озмуни ҷумҳуриявии гулҳо - "Сайри гули лола" дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2019-2021 дар соли 2020 бо сипосномаи Кумитаи рушди маҳали назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардонид шуд.

XXXX

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ барои иштироки фаъолони дар Олимпиадаи ҷумҳуриявӣ барои дарёфти "Ҷоми Академияи Ҷумҳурии Тоҷикистон", ки дар он донишҷӯёни донишгоҳ ба дастовардҳои назаррас ноил гардидаанд, бо Дипломи дараҷаи 3 сарфароз гардонид шуд.

АКСИЯ: СОЛИМИИ МИЛЛАТ, СОЛИМИИ ДАВЛАТ АСТ

Санаи 4.04.2020 дар кӯчаю хиёбон, боғҳо ва бозорҳои ҳудуди шаҳри Кӯлоб аксияи тарғиботию ташвиқоти тахти унвони "Солимии миллат солимии давлат аст" бо ташаббуси бевоситаи Раёсати Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар сатҳи баланд гузаронида шуд.

Бояд тазакурр дод, ки ҳадафи асосии аксияи мазкур пешгирии паҳншавии коронавирус навъи COVID-19 буда, кормандони шӯъбаи кор бо ҷавонон, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, маҳфили "Пайравони Пешвои миллат", ТҶ "Ҷавонон созандагони ватан"-и Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар кӯчаю роҳравҳои серодам 3500 адад варақаҳои иттилоотиро насб намуда, 1500 адад ниқобҳои муҳофизатиро ба мардум тақсим намуданд. Мавриди зикр аст, ки Раёсати Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар бобати пешгирии намудани бемории мазкур бетараф набуда, аксия ва корҳои тарғиботию ташвиқотию идора хоҳад дод.

НАЗАРЕ БА МАКТАБИ РОҲБАРИИ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН

Владимир ПУТИН,
Президенти
Федератсияи Россия

Эмомалӣ Раҳмон яке аз симоҳои барҷас-та буда, дар байни сиёсатмадорони Итти-ҳоди давлатҳои мустақил мавқеи намоёнро ишғол мекунад. Ин беҳуда нест. Тамоми ҷидду ҷаҳди ӯ аз он шаҳодат медиҳад, ки дар Тоҷикистон сулҳ тавре пойдор аст, ки назираш дар ҳеч мамлакате, ки чунин вазъ-ияти муташаниҷ дошт, дида намешуд. Ҳар он чи оид ба ин масъала дар Тоҷикистон амалӣ гардидааст, мисоли хубест барои би-сёр халқову мамолики дигар.

Раҳмон НАБИЕВ,
собиқ Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Баъд аз он, ки ман ба истеъфо рафтам, дар бораи имрӯзу фардои Ватан ва халқи ҷафокашидаи хеш андеша мекардам. Вақ-те ки дар симои Эмомалӣ Раҳмон як инсони наҷиб ва сиёсатмадори хирадмандро кашф намудам, бовариям ба фардои неки Тоҷи-кистон комил шуд, зеро халқи Тоҷикистон тақдири худро ба дастони эътимодбахш супурдааст.

Си ЧИНПИИ,
Раиси Ҷумҳурии
Халқи Хитой

Хитой ва Тоҷикистон ҳамсояҳои қадрдо-ну самимӣ ва шарикони бозътимод буда, ҳамкориҳои боварибахши сиёсӣ ва стратеги-ро дар сатҳи баланд роҳандозӣ намуданд.

Ҷониби Хитой мақсад гузоштааст, ки Роҳи абрешимро бо ҳар се самтҳои стар-тегияи рушди барои Тоҷикистон мароқовар дар соҳаи энергетика, нақлиёт ва озӯқаворӣ ҳамроҳанг созад. Хитой ният дорад, ки по-тенсиали ғанӯз истифоданашудаи ҳамко-риҳои тиҷоративу иқтисодӣ бо Тоҷикистон якҷо баҳра гирифта, ширкати фаъоли кор-хонаҳои хитойиро барои сохтмони иншоо-тҳо дар қаламрави Тоҷикистон ҳавасманд намояд.

Евгений ПРИМАКОВ,
академик

Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон солҳои зиёдест, ки роҳбарии ҷумҳуриашро ба зимма дорад ва мам-лакатро ба роҳи дуруст бурд. Ҳамчу-нин вай дар муътадилсозии авзои до-хилӣ мусоидат намуд.

Сӯхроб ШАРИФОВ,
собиқ вакили Маҷлиси
намоёндагони Маҷлиси Олӣ

Дар ҳоли ҳозир ҳам аз ҷиҳати обрӯи сиёсӣ ҳам аз ҷиҳати таъсир ба тафаккури мардум ва ҳам аз ҷиҳати меҳру муҳабба-ти халқ монанди Эмомалӣ Раҳмон лидери дигаре дар Тоҷикистон вучуд надорад ва баробари ӯ ҳам шуда наметавонад. Албат-та, ҳастанд ҷавонони лаёқатманде, ки дар сатҳи ҳукумат кор мекунанд ва дар оянда метавонанд ба лидерони қавӣ табдил ша-ванд. Интиҳоботи президентӣ ҳам нишон дод, ки чунин лидер мисли Раҳмон нест. Мо ҳаракат мекунем, ки ҳам аз ҷиҳати до-ниш, ҳам малака ва ҳам мановфеи давлатӣ лидери нав пайдо шавад. Ҳарчанд сиёсат-мадорони феълӣ лидерони сиёсӣ ҳастанд, вале сатҳи маҳбубияту донишу авторите-ти сиёсии камтар доранд.

Сзын СЗЭМИН,
собиқ Раиси Ҷумҳурии
Халқи Чин

Мардуми Тоҷикистон бо роҳбарии Эмомалӣ Раҳмон ба ҳазораи сеюм бо боварӣ қадам мезананд. Ба ҳама маъ-лум аст, ки саҳми Сарвари давлати То-ҷикистон баҳри ҳаракати мустақамку-нии робитаҳои дӯстии халқҳои Осиё на-заррас аст. Мо ҳама ҷонибдори сулҳ ва якдигарфаҳмию тараққиёти ояндаи То-ҷикистонем.

Аҳмадшоҳи МАСЪУД,
Қаҳрамони миллии
Афғонистон

Истиклолият ба Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон - ин сиёсатмадори дараҷаи ҷаҳониро дод. Имрӯз ӯ машҳуртарин фар-занди Тоҷикистон ва дӯсти ҳақиқии Аф-ғонистон аст.

Таҳия
Ҷаҳонгир РУСТАМШО

Жак ШИРАК,
собиқ Президенти Фаронса

Мардуми Фаронса ҳеҷ гоҳ мавқеи усту-вори Президенти Тоҷикистонро, ки ба фар-ҳанги ғанӣ ва бузурги сиёсиву маънавии халқи тоҷик таъя мекунад, фаромӯш нахо-ҳад кард.

САРАЗМИ БОСТОН

Яке аз ёдгориҳои қадимтарини давраи энеолит ва аввали асри биринҷи Осиёи Миёна мебошад. Дар болооби Зарафшон чор ёдгорӣ ва якчанд бозёфтҳои ба ҳама зинаҳои давраи биринҷи хосбуда ошкор шуд. Ин манбаъҳо маҳаллаи Саразм, қабри Зардча Халифа, қабристонҳои Дашти Қозӣ, қабристонҳои Чорбоғ ва ғайра мебошад. Масоҳати густариши ёдгориҳо ва бозёфтҳои номбурда то 140 км қад ва 15-20 км барро фаро гирифтааст.

Саразм чор давраи чандҳазорсолиро гузаронидааст. Аз рӯйи деворҳои пайдошуда шаҳр аз чор қабат иборат аст, ки фосила байни ҳар давра беш аз ҳазорсолият ва тавре мушоҳида мешавад аз як давра ба давраи дигар иморатсозӣ модерн шудааст.

Таҷрибаи чандинсолаи гирдоварда дар сохтани нахусташаҳри гетӣ мусоидат кардааст. Шаҳрчаи Саразм нақшаи муайяне надошт ва гирди он бо девори дифоӣ муҳофизат намешуд, зеро аз ҳасму аду хавф набуд. Ҷангу лашкаркашӣ дар натиҷаи рақобат баъдтар сар мезанад. Саразм дар айёми шаклгирӣ масоҳати беҳад калонро ишғол кардааст. Шаҳр чунон сохта шудааст, ки дар замони ҳозира ҳам дар бунёди шаҳрҳо ин омилҳо ба инобат гирифта мешаванд. Биноҳои истиқоматӣ, биноҳои маъмурий ва ибодатхонаҳо. Биноҳои истиқоматӣ аз биноҳои маъмурий ва маъбадҳо ба куллий фарқ мекунанд. Биноҳои истиқоматӣ аз се-чаҳор ҳуҷраҳои хурд-хурд, саҳни ҳавлӣ ва якчанд ҳуҷраи дигар барои маҳфузи анҷому лавозимоти рӯзгор иборат аст, ки тангкӯчаю паскӯчаҳоро ҷудо мекунад. Ин биноҳои истиқоматӣ дар ибтидои бунёд хеле сода будаанд. Бо мурури замон онҳо қадидтар мешавад. Аз боқимондаҳои ҷӯбҳои пӯсида ва пайи ҷӯбҳо дар болои лойдевор аён аст, ки хонаҳо ва умуман иморатҳо аз ҳамон вақт бо ҷӯб пӯшонидани мешудаанд. Ба ростӣ, хонаҳои ҳозираи тоҷикҳо ба хонаҳои ҳамаи давра хеле ва хеле монанд аст, бавижа ба кӯҳистони мо ва та- нҳо аз назари эътиқоди андак фарқ ме-

кунад. Раствау дӯкӯнҳои ҳунармандӣ дар наздикии хонаҳои истиқоматӣ ҷойгир шудаанд. Оташдонҳо барои маъдангудозӣ ҳам ёфт шудааст. Биноҳои маъмурий бошанд, аз якҷанд то- лорҳои барҳавову даҳлезҳои баробарсамт иборат буда, беш- тари онҳо дар болои таҳкур- сиҳои аз хишти хом сохташуда, дорои ду-се дари даромад ва якчанд тирезаҳои барҳавоянд. Маълум аст, ки меъморони бос- тонӣ сохти биноро пешақӣ мат- раҳ мекардаанд. Ҳокимони ма- ҳалӣ аз ҳамин ҷо халқро идора мекар- данд ва ҳатто қарорӣ қоида ҳам қабул мешуддааст, ки бо ин мӯҳр тақвият ме- ёфтанд. Ҳокими мутлақ доштани Сараз- ми бостонӣ аз эҳтимол дур нест.

Саразмиёни бостон дар баробари барзгару ҳунарманд, тоҷиру меъмори замони хеш будан, дар рушди мадания- ти маънавий низ саҳм мегузоранд. Ҳанӯз аз охири ҳазорсолаи IV пеш аз милод дар биноҳои маъмулии саразмиён бу- зургдошти оташро мебинем, ки баъдан яке аз рукӯнҳои дини Зардуштӣ мегардад. Алҳол якчанд маъбад дар Саразм бар- мало шудааст, ки аз эътиқоду эътимоди мардум дарак медиҳад. Дар маркази фарши толори ибодатхонаҳо оташдо- нҳои чоркӯнча сохта шуда, дар байни он ки начандон ҷуқуре барои барафрӯхта- ни оташ мавҷуд аст. Аз боқимондаи усту- хонҳо дар дохили баъзе иморатҳо маъ- лум мешавад, ки қурбон кардани мол аз ҳамон вақт ба ҳукми одат даромадааст. Дар рӯзгори пешина гови муқаддаси тур- ро қурбон мекардаанд.

Тавассути Саразм, ба гуфтаи бостон- шиносон, Роҳи Бузург Лочувард мегу- зашт. Ин роҳ асоси яке аз роҳҳои машҳу- ри Роҳи бузург абреширо аз Аврупо ба шаҳрҳои қадимаи Чин ва Ҳиндустон ташкил дод.

Воқеан мардуми Саразм истеъмоли чорвои 1-1,5 соларо меписандидаанд, чаро ки бештари устухонҳои боқимон- да шаҳодат медиҳанд. Кишоварзӣ ба сони дигар соҳаҳо дар Саразм то за- монӣ заволи он рушд кардааст. Сойи аз болои шаҳр ҷоришуда ба ин мусоид- дат мекард. Саразмиҳо рустанихоеро парвариш мекарданд, ки дар байни инҳо ҷав ва гандум мавҷеъи вижаро ишғол менамуданд. Намудҳои олоти деҳқонии Саразм бой нест. Каланди ҷӯбин, досҳои ҳархела ва шудгори ҷуфтӣ аз эҳтимол дур нест.

Далерҷон ҚУРБОНЗОДА,
капитани милитсия, муаллими
калони кафедраи фанҳои ҷамъиятӣ
ва забонҳои МДТ Коллеҷи милитсияи
ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҲИДОЯТ

*Ҳар ки андар кори нек дастгири мазлумон шавад,
Умри ширин баҳри ӯ чун ҷаннаи ризвон шавад.
Гар туро нест қуввату гайрат дар ин кори савоб,
Ҳарфи некро гӯй, ки то мушкили кас осон шавад.
Ҳарфи бад гар аз даҳон ояд, дигар баргашт нест,
Аз ҳама рафтори бад-т инсонҳо гирён шавад.
Ту агар марди сахӣ бошию дастгири ҳама,
Номӣ ту сабт дар дили инсонҳо чун ҷон шавад.
Ҷо шудан дар қалби мардум кори бас осон нест,
Боядат буд гамгусор бо одамон инсон шавад
Ҳар сухан ҷо дораду ҳар қору бор аз гайрат аст,
Даст гир бечораҳо, ки зи ту хандон шавад.
Гар надорӣ бар сарат фаҳмиши неку бадро,
Ту маёзор одамӣ, то аз ту он нолон шавад.
Эй Худо, ин одамонро меҳрубон бо хеш кун,
Дастгири ҳам бошанд, то ҳама ҷонон шавад.
Панди пирон баҳри ту роҳи умед бошад мудом,
Амри Ҳақро ту ба ҷо ор, то ки гул хандон шавад.*

Абдулҳамид ГУЛАҲМАДОВ,
устоди Коллеҷи иқтисодӣ-техникии
гайридавлатии шаҳри Кӯлоб

ҶАВОБИ МАЙВЕЗЕР БА ҲАБИБ: 600 МИЛЛИОН ДОЛЛАР ДИҲАНД, МЕҶАНГАМ

Флойд Майвезер, собиқ қаҳрамони ҷаҳон дар панҷ категорияи вазнӣ дар посух ба Ҳабиб Нурмуҳаммадов шарташро барои муҳориба бо ӯ гузоштааст

Ба иттилои расонаҳои варзишии ҷаҳон, Флойд Мейвезер гуфтааст, ӯ барои муҳориба бо қаҳрамони UFC Ҳабиб Нурмуҳаммадов ва Конор Магрегор омодааст, агар 600 миллион доллар ди- ҳанд.

Флойд номи Конор Магрегор ва Ҳабиб Нурмуҳаммадовро гирифта гуфтааст, зӯрозмоӣ бо онҳо 600 миллион доллар баҳо дорад ва ин рақобат арзиши онро дорад.

Ин муштзани машҳур гуфтааст, ягон муҳимияти зӯрозмоӣ бо размикорони

одиро намебинад ва марди корчаллон аст. Ба гуфти ӯ мубориза- аш бо Конор маънӣ дошт, зеро дар он пули зиёд кор кард.

Ҳабиб Нурмуҳаммадов, размикори до-ғистонӣ низ қаблан гуфт, барои муҳориба бо муштзани шинохта Флойд Майвезер зид нест, агар рақо- бат ҳам бо усули бокс ва ҳам муҳорибаи би- дуни қоида ё худ MMA сурат гирад

Қаҳрамони UFC Ҳабиб Нурмуҳамма- дов гуфт, бо муштзан Флойд Майвезер, дар он сурат ворида майдон мешавад, ки рақо- бат 11 давр аз рӯи қоидаҳои бокс ва як давр аз рӯи муҳорибаи омехта (MMA) баргузор шавад.

"Шояд чизе монанди 11 даври бокс ва 1 даври MMA бошад. Агар ӯ меҳодад муҳо- риба кунад, марҳамат ба UFC! Ин ҷо, мако- ни муҳорибаҳои воқеист. Медонед ман муштзан нестам. Ман натавонам муборизам, балки размикори MMA ҳастам", -афзудааст ба TMZ Sports.

Ҳабиб ҳамчунин гуфтааст, ба синну соли Майвезер эҳтиром мегузорад, чун ӯ ҳамсин- ну соли падараш аст ва тасаввур карда на- метавонад, чигуна ба рӯйи ӯ зарба бизанад.
Манбаъ: sputnik-tj.com

